

60
YEARS • ปี

Withyou

เติมเต็มความรัก
ให้เด็กผู้ลี้ภัย

เสียงจาก เด็กผู้ลี้ภัย

เมื่อฉันได้ชินเสียงนกในตึงบถลรื่องขามค้ำคีน
 ฉันคิดถึงบ้านที่ส่วองงามหลังที่เป็นของปู่ย่าในพม่า
 ฉันอาศัยอยู่ที่บ้านของฉัน ฉันมีความสุขกับการ
 ทำไร่ทำนาและเลี้ยงเป็จไก่
 พอเราจ้งงานเลี้ยงรึ้นเรึงตามโอกาสต่างง
 ที่บ้านของพอเราเราปลุกจอกไม้ไ้รอบบๆ บ้าน
 เพราะการบุงรูกจากพอทหารเราต้องย้ายมาอยู่
 ในแคมป์
 เราได้รับความช่วยเหลือทั้งเรื้องขก อาหาร
 การศีกษา
 แต่เราไม่อาจไปไหนมาไหนได้เพราะพอ
 เราคือผู้ลี้ภัย เราหวังก้ในว่ในประเทศที่
 ฝามพอเราจะมิลิทธิต่างง
 เหมือคนอื่นง

เขียนโดย เก มู อายุ 18 ปี

เนื่องในวันผู้ลี้ภัยโลก 20 มิ.ย. 53

ภาพหน้าปกโดยเด็กผู้ลี้ภัยจากค่ายผู้มเปี่ยม จ.ตาก

© UNHCR/S.Miyazawa

ผู้ลี้ภัยกลุ่มแรกจากพม่าเดินทางถึงประเทศญี่ปุ่นเพื่อตั้งถิ่นฐานใหม่

© UNHCR/F.Fontanini

เจ้าหน้าที่ยูเอ็นเอชซีอาร์พยายามแข่งขันฟุตบอลกับเด็กหญิงชาวเผ่าฮิตนุในหมู่บ้าน เซลวา เดอ ลิปา

1. ผู้ลี้ภัยชาวกะเหรี่ยงเดินทางถึงญี่ปุ่น

ผู้ลี้ภัยชาวกะเหรี่ยงกลุ่มแรกจำนวน 18 คนที่เดินทางไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในญี่ปุ่นเดินทางถึงสนามบินนาริตะในเดือนก.ย. ละทิ้งชีวิตในค่ายไว้เบื้องหลัง และเริ่มต้นชีวิตใหม่ในประเทศที่เป็นพลังทางเศรษฐกิจของเอเชีย ผู้ลี้ภัยที่ได้ตั้งถิ่นฐานในญี่ปุ่นเป็นส่วนหนึ่งของโครงการนำร่องที่จะนำผู้ลี้ภัย 90 คนมาตั้งถิ่นฐานใหม่ภายในระยะเวลา 3 ปี ขณะอยู่ในค่ายแม่หละ ผู้ลี้ภัยได้รับการอบรมเพื่อปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมญี่ปุ่น และเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นแบบง่ายๆ ที่เมืองโตเกียว ผู้ลี้ภัยจะได้รับอพาร์ทเมนท์ เข้าเรียนภาษาเพิ่มเติม รวมทั้งการฝึกอาชีพ และความช่วยเหลือในการหางานอีกด้วย

2. ทีมเอฟ.ซี. บาร์เซโลนาทำคะแนนในโคลัมเบีย

ท่ามกลางฝันปาระหว่างชายแดนโคลัมเบีย และเวเนซุเอลา ทีมเอฟ.ซี. บาร์เซโลนาของสเปนใช้ฟุตบอลสอนทักษะให้เด็กวัยรุ่นที่เป็นชาวพื้นเมืองเผ่าฮิตนุ รวมทั้งสานสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น คนจำนวน 350 คนได้เข้าร่วมโครงการที่มีระยะเวลาหกเดือนนี้ โดยเริ่มตั้งแต่ก.ค. โดยรวมเผ่าฮิตนุในหมู่บ้าน เซลวา เดอ ลิปา รวมทั้งเพื่อนบ้านใกล้เคียง ยูเอ็นเอชซีอาร์ และสโมสรเอฟ.ซี. บาร์เซโลนาได้ลงนามในข้อตกลงในปี พ.ศ. 2551 เพื่อส่งเสริมการเล่นกีฬา และการศึกษาสำหรับเด็กผู้ลี้ภัย และช่วยให้พวกเขามีทักษะในการใช้ชีวิต ข้อตกลงมีระยะเวลาสามปี โดยได้ช่วยเหลือผู้ลี้ภัยในเอกวาดอร์ ราวินดา และเนปาลมาแล้ว

มร.ฟิลิป แทน ประธานคณะเจ้าหน้าที่ด้านสินเชื่อลูกค้าบุคคล ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) มอบเงินบริจาคจำนวน 100,000 บาทแด่ มร.ฌอง-โนแอล เวทเทอร์วอลด์ ผู้แทนข้าหลวงใหญ่ประจำภูมิภาคเอเชีย

ทีมพนักงานระดมทุนในภูเก็ต

3. ความคืบหน้าการบริจาคช่วยปากีสถาน

ธนาคารกรุงศรีอยุธยาได้เปิดบัญชีพิเศษเพื่อรับบริจาคช่วยผู้ประสบอุทกภัยกว่า 20 ล้านคน ในปากีสถาน โดยทางธนาคารบริจาคเบื้องต้นเป็นเงิน 100,000 บาท ร่วมกับธารน้ำใจของชาวไทยทำให้ยอดบริจาคทั้งหมดอยู่ที่ 360,000 บาท ธนาคารกรุงศรีอยุธยาได้ส่งมอบเงินบริจาคเพื่อให้ยูเอ็นเอชซีอาร์นำไปใช้เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่อไป ขอขอบคุณผู้ร่วมบริจาคทุกท่าน

4. การระดมทุนในภูเก็ต

ยูเอ็นเอชซีอาร์มอบหมายให้ บ.แอฟโก้ ซึ่งเป็นผู้นำด้านการตลาดและการขาย ดำเนินการระดมทุนผ่านพนักงานโดยตรง ขณะนี้ บ.แอฟโก้ กำลังขยายสาขาสู่ต่างจังหวัดเป็นครั้งแรกโดยเลือกจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดบุกเบิกเพื่อเปิดพื้นที่ใหม่ในการระดมทุน โดยสาขาใหม่นี้มีคุณปวีณา ซึ่งได้เลื่อนตำแหน่งเนื่องจากประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง เป็นผู้นำทีมในฐานะผู้จัดการสาขา พบกับพนักงานระดมทุนที่เป็นตัวแทนของยูเอ็นเอชซีอาร์ได้ที่ภูเก็ตในปี พ.ศ. 2554 นี้

เติมเต็มความรัก ให้เด็กผู้ลี้ภัย

โดยสฤณี ณัฐพุลวัฒน์

ยูเอ็นเอชซีเออาร์ ให้ความคุ้มครองเด็กผู้ลี้ภัยที่ไม่มีพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง จำนวนกว่า 7,000 คน โดยทำงานร่วมกับสำนักงานคาทอลิกสังเคราะห์ผู้ประสบภัยและผู้ลี้ภัย (โคเออร์) เพื่อติดตามดูแลเด็กที่พลัดพรากจากครอบครัว จัดอบรมนักสังคมสงเคราะห์เพื่อดูแล และให้ความคุ้มครองเด็กที่อยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว และสนับสนุนนักสังคมสงเคราะห์ออกติดตามเยี่ยมเด็กถึงที่พักอาศัย ทั้งเด็กที่อาศัยกับญาติ หรือเด็กที่อาศัยในหอพัก โดยตระหนักดีว่า “การคุ้มครองเด็กเป็นความหวังของทุกคน” ดังนั้นเราจึงให้ความสนใจ สนับสนุนและช่วยเหลือคุ้มครองเด็กในทุกแนวทางที่จะทำได้

ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวนั้น ชีวิตที่ดำเนินอยู่เสมือนหนึ่งโลกใบย่อมที่มีเรื่องราวการสูญเสีย-พลัดพราก เป็นเค้าโครงหลักของเรื่อง กระนั้นก็ดีท่ามกลางความหมองหม่นโศกเศร้าเหล่านั้น ประกายความหวังได้ถูกจุดให้สว่างขึ้น แม้เป็นเพียงแสงเล็กน้อยแต่กระพริบพราวอยู่ทุก

แห่งตลอดเวลา ดังเช่นความหวังของเด็กไร้ญาติที่ยังมองเห็นมือที่หยิบยื่นโอกาส ให้ความรัก ความอบอุ่น และห่วงใย ทั้งจาก ยูเอ็นเอชซีเออาร์ หน่วยงานต่างๆ และเจ้าหน้าที่ผู้ลี้ภัยที่ได้รับการอบรมและปฏิบัติงานเพื่อดูแลคุ้มครองพวกเขาให้ยังคงมีอาหาร มีที่นอนให้พักพิง มีการศึกษาที่ดี นับเป็นประตูแห่งความหวังที่เปิดต้อนรับแสงสว่างให้ส่องถึงชีวิตที่เคยมืดมน

ในวารสาร ‘With You’ ฉบับที่คุณอ่านอยู่นี้ เราจะพาผู้อ่านไปพบกับโลกในพื้นที่พักพิงฯ ที่เราเดินทางไปพูดคุยเพื่อรับรู้เรื่องราวจากและชีวิตของเจ้าหน้าที่กับเด็กๆ ผู้ลี้ภัยที่ได้รับการคุ้มครองดูแลจากหน่วยงานต่างๆ ร่วมกับยูเอ็นเอชซีเออาร์ เพื่อให้คุณได้มั่นใจว่าการสนับสนุนของคุณนั้น มีความหมาย และความสำคัญต่อชีวิตเด็กๆ เหล่านี้มากเพียงไร

มารีเดีย

จากเด็กสาวผู้ลี้ภัยมาเป็นเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์

แม้การสอบเพื่อเป็นเจ้าหน้าที่โคเออร์นั้นจะยากเพียงไร แต่ “มารีเดีย” สาวน้อยอายุ 22 ปี คนนี้เธอก็สามารถฝ่าฟันและได้ทำงานช่วยเหลือเด็กๆ อย่างที่เธอต้องการ ตั้งแต่ปีที่เธอเรียนจบในค่ายผู้ลี้ภัยเมื่อ 2 ปีที่แล้ว

เหตุผลที่เธอบอกกับเราในบ่ายวันหนึ่งในพื้นที่พักพิงฯแม่ลามาลหวง ซึ่งเธออาศัยพักพิงอยู่นั้น แม้เป็นเพียงคำพูดสั้นๆ แต่น้ำเสียงและแววตาที่เธอสื่อสารออกมานั้นต่างหาก ที่ได้ทำให้คำพูดสั้นๆ เติมไปด้วยพลังและความมุ่งมั่น

“เด็กส่วนหนึ่งน่าสงสารมาก อยากเรียกพ่อแม่เหมือนคนอื่นเขา แต่ก็ไม่มีให้เรียก พวกเขาลำบากทั้งกายและใจ ฉันอยากให้กำลังใจพวกเขาเท่าที่ทำได้”

มารีเดียเล่าว่า เด็กหลายคนพ่อแม่เสียชีวิตตั้งแต่อยู่ฝั่งโน้นจึงต้องอพยพหนีเข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิงฯบ้างก็อาศัยอยู่กับญาติ หรือครอบครัวผู้ลี้ภัยอื่น ขณะที่เด็กบางกลุ่มเข้ามาเพื่อจะมีชีวิตที่ห่างไกลจากความหวาดกลัวทหารพม่าอยู่ที่หมู่บ้านของตนเอง เด็กเหล่านั้นบางคนใช้ชีวิตอยู่ในหอพักที่แบ่งเป็นชาย และหญิง

เด็กผู้ลี้ภัยที่ขาดพ่อแม่และผู้ปกครองเหล่านี้ จะได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่โคเออร์ หน่วยงานที่ยูเอ็นเอชซีเออาร์สนับสนุน โดยเรียกตำแหน่งเจ้าหน้าที่ว่าเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์ในชุมชน Community Social Worker (CSW) เพื่อไปพบปะ พูดคุย ดูแลความเป็นอยู่แม่แต่ยามเจ็บป่วย และสนับสนุนให้กำลังใจเพื่อให้ใช้ชีวิตอย่างเข้มแข็ง ตั้งใจเรียนหนังสือ มารีเดียก็นับเป็นหนึ่งในเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเหล่านี้

“พอเรียนจบฉันอยากเรียนรู้เพิ่มเติมในแง่ความเป็นอยู่ของพวกเราในพื้นที่พักพิงฯ ฉันเคยเห็นเจ้าหน้าที่ทำงานไปเยี่ยมและพูดคุยให้กำลังใจเด็กๆ ในพื้นที่ คงเป็นเพราะฉันอยู่กับพ่อแม่และครอบครัว จึงพอจะเข้าใจดีว่าเด็กๆ ที่ไม่มีคนดูแลนั้นขาดความรักความอบอุ่นเพียงไร”

ในพื้นที่พักพิงฯแม่ลามาลหวง มีเด็กผู้ลี้ภัยที่ไร้พ่อแม่ราว 1400 กว่าคน เจ้าหน้าที่โคเออร์จะแบ่งกันดูแลเด็กๆ ตามกลุ่มบ้าน มารีเดียเล่าว่า

“ฉันทำงานอยู่ที่พื้นที่ซึ่งมีเด็กไร้พ่อแม่ประมาณ 120 คน ฉันดูแลเด็กทั้งหมด 60 คน แต่ละวันฉันจะไปเยี่ยมพูดคุยให้กำลังใจน้องๆ วันละ 1-2 คน ไปพบแต่ละครั้งใช้เวลา 10 นาที แต่บางครั้งก็มากกว่านั้น ถ้าเด็กคนไหนดื้อ หรือเกรงไม่เชื่อฟังญาติของเขา”

ถามเธอว่าการไปเยี่ยมพูดคุยคืออะไร มาริเดียตอบทันทีว่า การไปพบเด็กๆ ก็เพื่อให้กำลังใจ ให้เขารู้สึกว่ามีคนดูแล สนใจพวกเขาอยู่

“เราก็ไปบอกเขาว่า การที่คุณได้เข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิงฯ พ่อแม่คุณยังมีความหวัง อยากให้คุณเป็นเด็กดี มีอนาคต ดังนั้นคุณก็ต้องทำให้ดีที่สุดเพื่อพ่อแม่และเพื่อตัวเองด้วย”

มาริเดียบอกว่า เด็กที่มาอยู่ในพื้นที่พักพิงฯทุกคนมีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียนหนังสือ แต่บางทีอาจยากสำหรับพวกเขาบ้าง ทำให้ความสนใจในการเรียนก็อาจลดลงไป ดังนั้น การส่งต่อความหวังใยเหล่านี้จึงเป็นเรื่องสำคัญ อีกทั้งการพบเด็กๆ เดือนละครั้งยังได้ติดตามความก้าวหน้าของชีวิต ดูแลเรื่องของคุณภาพ และดูแลสภาพความเป็นอยู่ เช่น บ้านคับแคบหรือเปล่า หลังคารั่วหรือเปล่า บ้านผู้พงจนอันตรายหรือเปล่า และปลอดภัยจากอันตรายอื่นใดหรือไม่ เป็นต้น

หลังจากพูดคุยกับมาริเดีย ทีมงานนรสาร 'With You' ขออนุญาตติดตามเธอไปทำงานด้วย บ่ายวันนั้น เธอไปเยี่ยมเยียนเด็กผู้ลี้ภัยคนหนึ่งที่มาอาศัยอยู่กับน้ำของเขาเมื่อต้นปี 2553 ที่ผ่านมานี้เอง

ซอ มิ เตะ เด็กชายอายุ 13 ปี พ่อแม่เสียชีวิตตั้งแต่เขายังเด็ก เขาอพยพเข้ามาอยู่ในพื้นที่พักพิงฯอาศัยอยู่บ้านน้ำชายซึ่งแม่จะเล็ก คับแคบและมีคนอยู่ถึง 4 คนแล้วก็ตาม แต่เพราะหนึ่งในสี่นั้น มีพี่ชายแท้ๆ ของเขาซึ่งเดินทางเข้ามาที่พื้นที่พักพิงฯก่อนหน้าเขาถึง 4 ปี น้ำของพวกเขาก็อยากให้น้องได้อยู่ด้วยกัน

ทุกครั้งที่มาพบซอ มิ เตะ มาริเดียจะชวนเขาคุยเรื่องการเตรียมตัวเรียนหนังสือ (ยังไม่ได้เข้าชั้นเรียน) การทำความสะอาดร่างกาย การดูแลตัวเอง และการเชื่อฟังคำสั่งสอนที่ดีของผู้ใหญ่

มาริเดียพูดคุยกับซอ มิ เตะ ในบ้านน้ำชายของเขา

พี่น้องได้อยู่ใกล้ชิดกันโดยอาศัยร่วมกับญาติ

“พี่เขาบอกว่าให้ตั้งใจอ่านหนังสือ เรียนหนังสือ ผมไม่อี้อัดหรอกครับ ที่พี่เขามาเยี่ยม ก็สนุกดี พี่เขามาเดือนละครั้งครับ” ซอ มิ เตะเล่าถึงการพูดคุยระหว่างเขากับมาริเดีย

ส่วนมู๋ ยี่ พี่ชายอายุ 17 ปีของเขาบอกว่าบางทีถ้าพี่สาวคนนี้มาบ้านได้เจอกันก็ร่วมพูดคุยด้วยกัน

มาริเดียมักมาเยี่ยมซอ มิ เตะเป็นเวลาล้านๆ เพียงไม่ถึง 10 นาที เธออธิบายว่า

“น้องคนนี้เขาไม่มีปัญหาอะไร สุขภาพก็แข็งแรงดี เวลามาเยี่ยมก็ใช้เวลาไม่มากนัก” แล้วจึงขยายความเพิ่มว่าหากเปิดเรียนแล้ว อาจได้พูดคุยกันมากขึ้นเรื่องการเรียนหนังสือ การแบ่งเวลา และอื่นๆ

มาริเดียแยกย้ายกับเรา เธอเดินก้าวเท้าเร็วๆ หนีฝนที่กำลังจะตกลงมาเพื่อกลับไปยังสำนักงานโคเออร์ที่อยู่ห่างออกไปค่อนข้างไกล

บางมุมของชีวิตเด็กหญิงกำพร้าในพื้นที่พักพิงฯ

ยามสายของอีกวันหนึ่ง ทีมงาน 'With You' ได้เข้าไปเยี่ยมเยียนให้กำลังใจเด็กผู้หญิงไร้พ่อแม่ 46 คน ที่อาศัยอยู่รวมกันในหอพักหญิงในพื้นที่พักพิงฯแห่งหนึ่ง พวกเธอมีอายุระหว่าง 10-20 ปี โดยมี ตา เล เซ* และ มี เว* 2 เด็กสาวที่เราขอพูดคุยและร่วมรับฟังเรื่องราวบางส่วนสั้นๆ ของชีวิตเธอ ทั้งสองคนแม้มีรายละเอียดของชีวิตแตกต่างกัน แต่สิ่งที่เธอมุ่งหวังนั้นต่างเหมือนกัน คือ ความตั้งใจที่จะมีชีวิตที่ดีกว่าเดิม

ตา เล เซ เล่าว่า เธอย้ายมาอยู่ในพื้นที่พักพิงฯ ได้ 4 ปีแล้ว ตั้งแต่เธอยังอายุเพียง 12 ปี โดยเดินเท้ามาพร้อมกับเพื่อนๆ อีก 6 คนหลังจากที่พ่อแม่เสียชีวิตรลง

“หนูไม่มีพ่อแม่แล้วค่ะ แม่ไม่สบายเสียชีวิตตั้งแต่หนูยังเล็กๆ ส่วนพ่อก็ถูกทหารพม่ายิงตายในไร่”

ตา เล เซ มีพี่น้องทั้งหมด 8 คน ทุกคนกระจัดกระจายกันไป มีพี่ๆ 3 คนที่ยังอยู่ในหมู่บ้านเดิม พี่อีก 2 คนอยู่ในค่ายผู้พลัดถิ่นภายในประเทศในรัฐกะเหรี่ยง ประเทศพม่า และพี่อีก 2 คน อยู่ในพื้นที่พักพิงฯ อื่นในประเทศไทย

“อยู่ที่นี่มีเจ้าหน้าที่ดูแล มีสบู แชมพู ของใช้ที่เราจำเป็นแจกจ่ายให้ มีเพื่อนๆ ให้ได้พูดคุยและเรียนหนังสือด้วยกัน”

เธอล่าถึงชีวิตประจำวันและการดูแลของเจ้าหน้าที่หอพักและการเยี่ยมเยียนให้กำลังใจจากเจ้าหน้าที่ ยูเอ็นเอชซีอาร์ ไบหน้าที่ของเธอสุดชื่นมื่นขึ้นเมื่อพูดถึงการทอผ้า ซึ่งเธอเรียนรู้มาจากแม่ของเธอเมื่อตอนวัยเยาว์ จากนั้นจึงพาเราไปที่มุมทอผ้าของเธอและสาธิตให้ดู ผ้าทอเหล่านี้เองที่ ซี เก พอ นำมาเย็บเป็นย่าม และเสื้อแบบกะเหรี่ยงสำหรับตัวเอง

© UNHCR/S.Nattapoolwat

ตา เล เซ เรียนรู้การทอผ้าจากแม่ของเธอ

สาวน้อยอีกคน นาม “มี เว” อายุ 17 ปี เธอเพิ่งเข้ามาในพื้นที่พักพิงฯ แห่งนี้ได้เพียง 1 ปีเศษๆ มี เว เป็นอีกคนที่พ่อแม่เสียชีวิตตั้งแต่เด็ก

มี เว เล่าว่า ตั้งแต่เล็กๆ เคยเห็นทหารพม่าเข้ามาในหมู่บ้าน มาเอาผลผลิตอย่างข้าว ไร่ หรือผักในสวนไปกิน เวลาที่ทหารพม่าเข้ามาชาวบ้านหลายคนต้องหลบหนีซุกซ่อนตัวในป่า เธอและยายมักเก็บตัวเงียบๆ อยู่ในบ้าน ไม่กล้าออกไปไหน

แม่ของมี เว เสียชีวิตตั้งแต่เธอยังเล็กมาก เติบโตมาเพียงลำพังไม่มีพี่น้อง อีกทั้งพ่อของเธอก็ย้ายหนีไปหมู่บ้านเดิมของตัวเอง โดยทิ้งเธอไว้ให้ยายเลี้ยงดู เธอจึงรักและผูกพันกับยายมาก กระนั้นก็ตาม เพราะความรุนแรงของสถานการณ์ยาลจึงบอกให้เธออพยพมาที่พื้นที่พักพิงฯ ร่วมกับคนอื่น ขณะที่ยายไม่ย้ายมาด้วยเพราะไม่สามารถเดินทางไกลๆ ได้แล้ว

“ตอนมาใหม่ๆ หนูร้องไห้คิดถึงยายทุกคืนแต่ตอนนี้หนูปรับตัวได้แล้ว เพราะมีเจ้าหน้าที่ดูแล มีเพื่อนๆ ได้คุยกัน และสิ่งที่ทำให้มีความสุขที่สุดคือ การได้เรียนหนังสือค่ะ ตอนนี้อยู่เรียนอยู่เกรด 10”

มี เว บอกว่าทุกวันนี้เธอตั้งใจใช้ชีวิตในพื้นที่พักพิงฯ ให้ดีที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การเรียนหนังสือ หรืออื่นๆ เพื่อให้สมกับที่ยายมุ่งหวังให้เธอมีชีวิตที่ดีกว่าวันๆ หนึ่ง

© UNHCR/S.Nattapoolwat

มี เว ตั้งใจทำดีที่สุดขณะอยู่ในพื้นที่พักพิงฯ

ปา ซอ*

พี่ชายใจเข้มแข็งของน้องๆ อีกสามคน

หนุ่มน้อยรูปร่างเล็ก หน้าตาโศกเศร้าคนนี้ อายุ 15 ปี เขาอยู่ในหอพักชายในพื้นที่พักพิงฯแม่ลามาลงมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 “ปา ซอ” เล่าว่าเขาจะมาพร้อมกับคนในหมู่บ้านหลังจากที่พ่อแม่ตายและเสียชีวิตลง

ระหว่างที่ ปา ซอ อยู่ในพื้นที่พักพิงฯได้เพียง 1 ปี เขาก็ได้ข่าวจากผู้ลี้ภัยคนใหม่ๆ ว่า แม่ของเขาป่วยและเสียชีวิตแล้ว พี่น้องที่เหลืออีก 3 คน จึงต้องอาศัยอยู่กับลุง แต่ไม่นานนักลุงก็ดูแลไม่ไหว น้องๆ ของเขาจึงต้องอพยพมาอยู่ในพื้นที่พักพิงฯเช่นกัน

แต่เพราะน้องๆ ของเขาทั้ง 3 คน คือน้องชายคนที่สาม น้องสาวคนที่สี่ และห้า มาอยู่ในพื้นที่พักพิงฯที่หลัง จึงต้องมาพักอยู่ในหอพักคนละแห่งกับเขา แต่อย่างน้อยพวกเขาก็ยังโชคดีที่ได้อยู่ร่วมกันในพื้นที่พักพิงฯเดียวกัน และมีโอกาสได้พบหน้าพบตา วังเล่นด้วยกันทุกวัน

ปา ซอ ชอบเล่นตะกร้อกับเพื่อนในหอพักด้วยกัน และน้องๆ ทั้ง 3 คน ก็มักจะมาวิ่งเล่นในลานเดียวกันกับเขา ทั้งนี้เป็นเพราะเขาบอกน้องๆ ว่าให้มาเจอกันทุกวัน ถ้าอยากจะไปไหนให้มาบอกก่อน

“ผมสอนน้องๆ อย่าไปทำอะไรที่ไม่ดี อย่าไปเลียนแบบคนที่ไม่ดี เช่น คนขี้เกียจ คนเกเร หรืออย่าไปทำสิ่งที่ผิดระเบียบของหอพัก”

“บางทีน้องๆ ก็มาถามเรื่องเรียนหนังสือ ผมก็สอนบ้าง บอกให้น้องๆ อ่านหนังสือเยอะๆ จะได้มีโอกาสที่ดี ถ้าผมรู้สึกคิดถึงบ้าน ผมจะคิดถึงคำพ่อแม่ว่า “ลูกต้องเป็นคนดีนะ ลูกอย่าดื้อนะ” แล้วผมก็จะสอนน้องๆ อย่างนี้ จะบอกว่าพ่อกับแม่พูดอย่างนี้นะ”

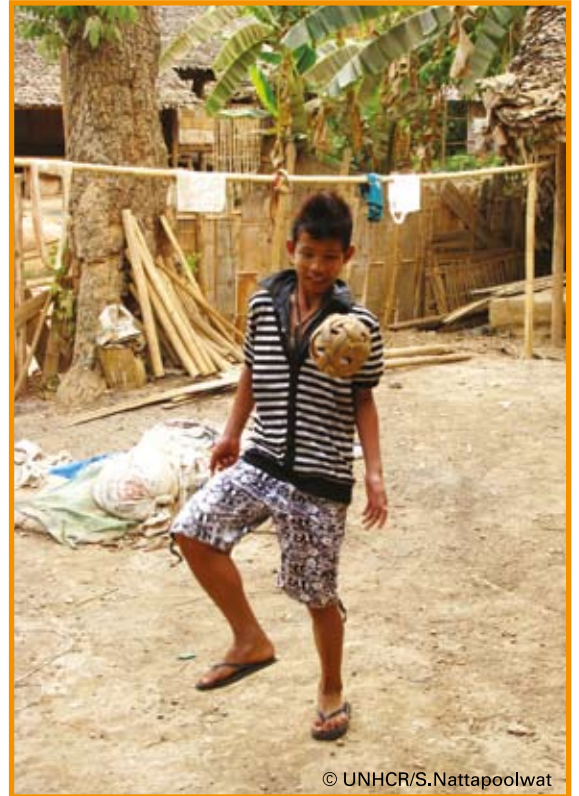
น้ำเสียงเรียบๆ บอกเล่าสิ่งที่อยู่ข้างในใจของเขา ทุกครั้งที่พูดถึงพ่อและแม่ น้ำเสียงเรียบๆ จะสะดุดหยุดนิ่งไปชั่วครู่

เมื่อถามว่าอยู่ในพื้นที่พักพิงฯทุกวันนี้เขากลายมาเป็นพี่ชายคนโตที่ต้องดูแลน้องๆ ถึง 3 คน เขาทำได้อย่างไร

“ผมดูตัวอย่างจากเพื่อนๆ ที่โตกว่า ดูจากเจ้าหน้าที่และครูที่สอนที่โรงเรียนครับ”

แม้ชีวิตความเป็นอยู่ในพื้นที่พักพิงฯจะทำให้ได้เห็นหน้าค่าตาและอยู่ร่วมกับน้องๆ ของเขา กระนั้นก็ตาม ความหลังอันโหดร้ายยังคงฝังใจ ปา ซอ ย้อนคิดไปถึงวันวัยสมัยที่ยังอยู่ที่ฝั่งพม่า เขาเห็นกับตาว่าทหารเข้ามาในหมู่บ้าน พวกเขาชาวบ้านต้องหนีออกไปหลบในป่าตอนกลางดึก บางทีก็เห็นทหารยิงชาวบ้านด้วย และบ่อยครั้งที่ทหารมาเก็บผัก หรือเอาไก่และไข่ของชาวบ้านไปกิน ถ้าหากไม่ยอมก็จะทุบตี หรือยิงทิ้ง ทำให้ทุกวันนี้หากเขาได้ยินข่าวเกี่ยวกับทหารพม่ามาใกล้ชายแดนเมื่อไรก็ตาม เขาจะรีบเก็บกระเป๋าทหารทุกครั้ง

* ใช้นามแฝงด้วยเหตุผลด้านความปลอดภัย

© UNHCR/S.Nattapoolwat

ปา ซอ และกีฬาโปรดของเขาคือการเตะตะกร้อ

©UNHCR/R.Shing

ปา ซอ เล่นตะกร้อกับเพื่อนๆ

“ถ้าผมได้ยินว่ามีทหารพม่ามาอยู่ไม่ไกลจากชายแดน ผมจะรีบเก็บเสื้อผ้าใส่กระเป๋าวัว และไปบอกน้องๆ ให้รีบเก็บกระเป๋าด้วย ผมไม่รู้เหมือนกันว่าจะไปไหน แต่ก็บอกให้น้องๆ เตรียมตัวไว้ก่อน”

ความหวาดกลัวอาจจะเข้าไปยึดกุมพื้นที่ในจิตใจของ ปา ซอ ไปได้ แต่มันก็ไม่ได้หมายความว่า เขาจะไม่มีหวังใดๆ เลย จิตใจของเด็กผู้ชายคนนี้เข้มแข็งและแกร่งพอที่จะนึกถึงวันข้างหน้าที่ดีกว่า ผืนถึงเวลาที่บ้านเมืองของเขาจะสงบสุข และได้กลับไปอยู่ร่วมกับพี่ๆ น้องๆ ในหมู่บ้านเหมือนเมื่อครั้งยังเยาว์วัย

ไอน์สไตน์ นอกจากเป็นไอน์สไตน์แล้ว ยังเคยเป็นผู้ลี้ภัย
ผู้ลี้ภัยละทิ้งทุกอย่างไว้ข้างหลังเมื่อหนีมา แต่ไม่ใช่ความคิด
ในไทย มีผู้ลี้ภัยกว่า 100,000 คนในพื้นที่พักพิงกว่า 20 ปี พวกเขาพร้อมทำดีคืนสู่สังคม

UNHCR
The UN Refugee Agency

www.unhcr.or.th